

The background of the page is a dark blue color with a faint, light blue map of the Stockholm region overlaid. The map shows the coastline and the surrounding islands. The text is centered over the map.

Strategisk inriktning för Storsthlm

2023-2026

Samverkan och utveckling för hela länet

I Stockholms län bor en fjärdedel av Sveriges befolkning. Vi är drygt 2,4 miljoner invånare idag och kommer att vara ytterligare 300 000 om tio år. Tillsammans står Stockholmsregionen för nästan en tredjedel av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Här startas flest företag i landet och många företag, både globala och nationella, väljer att placera sina huvudkontor här. För att vara en attraktiv storstadsregion behöver det bland annat finnas goda utbildningsförutsättningar, möjlighet till arbete och bostadsförsörjning och en hållbar fysisk och digital infrastruktur. Många aktörer bidrar tillsammans till en livskraftig storstadsregion; kommunerna, Region Stockholm, staten och näringslivet. Tillsammans är vi en tillväxtmotor för hela landet. När det går bra för Stockholmsregionen, går det bra för hela Sverige.

Storsthlm – kommunernas arena för samverkan

Storsthlm är ett förbund bildat av, och för, de 26 kommunerna i Stockholms län. Vi kommuner har valt att driva samverkan, utveckling och påverkan genom Storsthlm inom utvalda områden i syfte att:

- stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen inom länet,
- ta tillvara kommunernas intressen,
- främja samverkan mellan kommunerna och bistå kommunerna i deras verksamhet.

Vi använder inte Storsthlm för att leda samverkan där huvudansvaret finns i något annat forum, eller där arbetet hanteras bättre av en annan aktör, delregionalt eller av kommunerna var och en för sig.

Medborgarperspektivet i fokus

För länets medborgare är det naturligt att röra sig fritt över kommungränserna, bo i en kommun och arbeta eller gå i skola i en annan. Att hinna hämta på förskolan tack vare snabbussen, att få sova ostört tack vare hemtjänstens digitala tillsyn eller att komma in på gymnasieutbildningen i grannkommunen känns som en självklarhet. Det är möjligt tack vare en rad beslut och ageranden över såväl kommun- som organisationsgränser. Samverkan mellan oss kommuner handlar i slutändan om att livet för alla som lever och verkar i Storstockholm ska bli enklare och bättre.

Målsättningen med vår samverkan är att stärka respektive kommuns möjlighet att nå våra egna mål om välfärd och service för medborgarna. Medborgarperspektivet är alltid i fokus.

Plattformen för kommunernas samverkan

Storsthlm är kommunernas arena för att mötas och samarbeta kring sådant som görs bättre gemensamt än av var och en för sig.

På vårt uppdrag arbetar Storsthlm med samverkan, utveckling och påverkan inom utvalda samverkansområden. Storsthlms kansli är en arena och mötesplats för oss kommuner och våra samarbetspartners. Kansliorganisationen processleder, tar fram kunskapsunderlag och genomför gemensamma aktiviteter.

Etablerad arena med strategiska nätverk

Många av uppdragen hanteras i långa processer som sträcker sig över flera år. Andra uppdrag driver vi under en kortare och tidsbestämd period. För att lyckas med det vi vill åstadkomma behövs en etablerad arena där vi kan mötas, skapa helhetssyn, goda relationer och tillit till varandra. Vi behöver skapa gemensamma bilder av läget i omvärlden och i våra kommuner. Dialog och erfarenhetsutbyte mellan ledande personer med samma eller liknande funktioner i kommunerna är en nyckel för att åstadkomma detta. Genom att ha utarbetade strategiska nätverk och arbetsgrupper blir det möjligt att genomföra de långsiktiga uppdragen. Arenan kan även användas för att snabbt analysera, diskutera och samverka kring mer akuta och aktuella frågor, till exempel trygghet och flyktingmottagande. Här möter vi både varandra och regionala och nationella aktörer.

Samverkan sker på olika sätt beroende på vad vi vill åstadkomma och vad som skapar mest nytta för oss kommuner.

ERFARENHETS- OCH INFORMATIONSENTBYTE

Vi delar kunskap, erfarenheter och lär oss av varandra, både inom våra samverkansområden och i aktuella frågor där vi behöver varandras stöd. På så vis slipper vi uppfinna hjulet på nytt. Våra arbetsformer med strategiska nätverk, regionala dialoger och kunskapsseminarier möjliggör detta.

ARBETSSÄTT

Ibland utvecklar vi harmoniserade arbetssätt till nytta för den enskilda kommunen. Det kan till exempel handla om gemensamma överenskommelser eller framtagande av checklistor och rutiner som varje kommun har nytta av i sina verksamheter.

GENOMFÖRANDE

I vissa frågor samarbetar vi operativt och genomför tillsammans, för att det skapar mer nytta än om varje kommun skulle bygga upp en egen verksamhet. Ett exempel är gymnasieantagningen som stöttar oss med handläggning och digitala system för antagning, planering och uppföljning.

ANALYSERAR UTIFRÅN ETT REGIONALT KOMMUNPERSPEKTIV

Genom att vi gemensamt analyserar och tolkar vad en fråga innebär, både för den egna kommunen och för kommunernas förutsättningar i stort, skapar vi gemensamma kunskapsunderlag för samverkan, utveckling eller påverkan. Oavsett om informationen hämtas ur egna eller andras rapporter är våra samlade kompetenser avgörande för tolkningen och analysen.

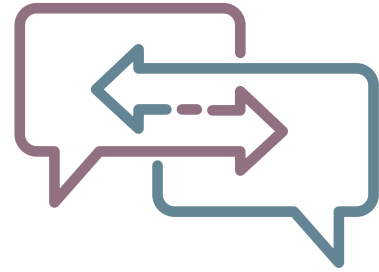
FÖRETRÄDER OCH PÅVERKAR

Vi samlar och stärker kommunernas röst i prioriterade frågor som gemensamt påverkar oss. Särskilt viktigt är att påverka stora nationella och regionala processer för att skapa bra förutsättningar för Stockholmsregionens fortsatta utveckling. Storsthlm företräder länets kommuner i de regionala och nationella sammanhang där det ger bättre resultat än att varje kommun deltar var för sig.

Vi använder sakkunniga personer med spetskompetens och kommunikativ förmåga, antingen i form av representanter från oss kommuner, kansliorganisationens personal eller anlitate experter.

Styrning och dialog

För att hitta former för samverkan som alla kommuner kan ställa sig bakom är det viktigt att fånga in så många perspektiv som möjligt i förberedelsefasen. Därför arbetar Storsthlm med en modell som växlar mellan formella och informella grupperingar, där uppgiften är att diskutera frågorna i relevanta nätverk inför ett beslut. Så här ser strukturen för styrning och dialog ut:

STYRNING	DIALOG
<p>Förbundsmöte och strategisk inriktning: Vart fjärde år samlas politiskt valda ombud från länets kommuner för att fatta beslut om strategisk inriktning för verksamheten, ekonomisk ram och styrelse för den kommande mandatperioden.</p>	<p>Kommunstyrelsernas ordförande: Träffas regelbundet för att förankra de frågor som Storsthlm arbetar med, bereda ärenden till Storsthlms styrelse samt diskutera aktuella frågor.</p>
<p>Styrelsen och årlig verksamhetsplan: Styrelsen fattar beslut om uppdrag genom budget och verksamhetsplan, samt utser eventuella politiska styrgrupper. Det är i verksamhetsplanen som uppdragen specificeras och målsätts.</p>	<p>Kommundirektörer: Diskuterar och förankrar de frågor som Storsthlm arbetar med samt stödjer förbundsdirektören i beredningen av ärenden till styrelsen. Beslutar i samråd med förbundsdirektören om vilka strategiska nätverk som ska finnas samt utser kommunernas representanter i dessa.</p>
<p>Politiska styrgrupper: De politiska styrgrupperna bereder frågor och rapporterar till styrelsen.</p>	<p>Strategiska nätverk: Arbetar med aktuella samverkansfrågor inom området, skapar förankring och dialog i beslutade uppdrag samt utbyter erfarenheter och information i aktuella frågor.</p>
<p>Politisk representation: Styrelsen utser representanter till andra samverkansaktörers styrelser och styrgrupper, när dessa företräds genom Storsthlm.</p>	<p>Tjänstestyryrupper, samrådsgrupper, arbetsgrupper: Ibland utser de strategiska nätverken tjänstestyryrupper, samrådsgrupper, arbetsgrupper eller referensgrupper för att bereda frågor eller fördjupa dialogen inom ett specifikt område eller uppdrag.</p>

Prioriterade samverkans- områden

Storsthlm har över tid uppdrag inom utbildning, arbetsmarknad, social välfärd, hälsa, samhällsbyggnad, energi, klimat och miljö. Förmågan att prioritera är central och inför varje verksamhetsår görs en översyn av uppdragen. För att rikta energi, kraft och resurser för vår samverkan genom Storsthlm har följande fyra samverkansområden prioriterats som särskilt angelägna under kommande mandatperiod. Områdena Gemensam gymnasierregion, Infrastruktur samt God och nära vård och omsorg har inbyggd geografisk koppling och Digitalisering behöver samordnas regionalt för att uppnå nödvändiga effekter i denna samverkan.

Gemensam gymnasierregion

Genom den gemensamma gymnasierregionen kan elever i Stockholmsregionen söka fritt till en utbildning av hög kvalitet som svarar mot arbetsmarknadens behov och elevens intresse.

FÖRSE ARBETSMARKNADEN MED KOMPETENS GENOM GYMNASIEREGIONEN

Kompetens- och kunskapsförsörjning är en mycket stor utmaning för näringslivet och offentlig sektor. En fullföljd gymnasieutbildning är en viktig förutsättning för anställning, hälsa och välmående, vilket också minskar risken för utanförskap. Vi ska genom den gemensamma gymnasierregionen och den kommunala vuxenutbildningen förse arbetsmarknaden med en grundläggande, effektiv, kvalificerad och välfungerande kompetensförsörjning. Vi ska inom ramen för Stockholmregionens kompetensråd medverka till etablering av branschråd samt deltagande i dessa. Syftet är att bättre anpassa gymnasierregionens och vuxenutbildningens programutbud efter arbetsmarknadens behov.

UTVECKLA SAMVERKAN I DEN GEMENSAMMA GYMNASIEREGIONEN

Vår samverkan genom den gemensamma gymnasierregionen innebär att eleverna fritt kan välja utbildningar i hela länet. Därmed får eleverna ett större utbud av utbildningar av hög kvalitet, vilket ökar möjligheten att de ska hitta rätt utbildning och så småningom ett jobb. Vi ska fortsätta att utveckla antagningskansliet och de digitala verktygen för ansökan, antagning, planering och uppföljning. Vi ska fortsätta att utveckla det länsgemensamma samarbetet för

att öka likvärdighet, kvalitet och tillgång till den regionala vuxenutbildningen.

SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN HÅLLBAR UTVECKLING AV GYMNASIESKOLAN

Att erbjuda gymnasieskolor och gymnasieplatser för eleverna i gymnasierregionen innebär en planeringsmässig utmaning för kommunerna. För att bättre kunna optimera programutbud och antal platser ska vi utveckla gemensamma underlag och analyser av elevprognoser och sökmönster. Vi ska öka transparensen av både kommunala och fristående huvudmäns planering och dimensionering. Vi ska utveckla finansieringsmodellen för att möjliggöra ett större gemensamt ansvarstagande. Vi ska använda digitaliseringens möjligheter för att skapa flexibilitet och effektivitet av utbildningen.

God och nära vård och omsorg

Tillsammans blir vi bättre rustade i omställningen till en god och nära vård och omsorg.

UTVECKLA SAMVERKAN MED REGIONEN I OMSTÄLLNINGEN TILL GOD OCH NÄRA VÅRD OCH OMSÖRG

För att möta den demografiska utvecklingen pågår en omställning till god och nära vård och omsorg där landets regioner och kommuner agerar samordnat och effektivt med individen i centrum i livets alla skeden. En framgångsfaktor för omställningen i vårt län är en utvecklad samverkan mellan kommunerna och Region Stockholm. Vi ska samla och synliggöra kommunernas behov och förutsättningar i omställningsarbetet. Vi ska göra gemensamma analyser av läget, tydliggöra vem som gör vad samt gemensamt driva förändringar för att klara omställningen på ett effektivt sätt. På så vis blir vi bättre rustade att möta frågorna både lokalt, regionalt och nationellt.

STRATEGISK STYRNING FÖR EN VÄL FUNGERANDE OCH EFFEKTIV VÅRD OCH OMSÖRG

Kommunernas samverkan genom Storsthlm ska möjliggöra en strategisk styrning på olika nivåer för att åstadkomma en väl fungerande och effektiv verksamhet. Styrningen ska utgöra en plattform för att gemensamt öka kompetensen på området, ta oss an fortsatta förändringar och möjliggöra omställningen. Det handlar både om att kommunerna och regionen samverkar kring individen, och att kommunerna själva ställer om inom flera områden. Den huvudöverenskommelse som antagits mellan kommunerna och Region Stockholm skapar förutsättningar för detta arbete, samt tydliggör det gemensamma ägandeskapet kring god och nära vård och omsorg.

Infrastruktur

Med en god samverkan mellan länets kommuner, Region Stockholm och staten kring infrastrukturfrågor bidrar vi till tillväxten – i Stockholmsregionen och i hela Sverige.

STOCKHOLMSREGIONENS BEHOV FÅR MER GENOMSLAG I NATIONELLA INFRASTRUKTURPLANEN

När Stockholmsregionen växer är det många aktörer som medverkar och bidrar. För kommunerna är det avgörande att tidigt vara med och lyfta fram våra behov och förutsättningar. Vi ska göra det tillsammans med Region Stockholm och övriga aktörer med målsättningen att över tid öka andelen nationella medel till investeringar i infrastrukturen i Stockholmsregionen. Systematiken i vårt gemensamma påverkansarbete ska öka för att säkerställa tidig medverkan i processerna kring den nationella planen och länsplanen. Vårt påverkansarbete ska präglas av en stärkt dialog och utvecklat samarbete med andra parter och näringslivet.

UNDANRÖJA HINDER, FÖRENKLA REGLER OCH EFFEKTIVISERA PROCESSER INOM SAMHÄLLSBYGGNAD UTIFRÅN KOMMUNERNAS BEHOV

Samhällsbyggnadsområdet omfattar bostadsförsörjning, tekniska försörjningssystem, elförsörjning, klimat-anpassning och digitalisering. Storsthlm ska fortsatt utgöra en arena för dialog, utvecklingsarbete och påverkansprocesser inom dessa områden. Vi ska bidra till regionala och nationella lösningar som bättre tar hänsyn till kommunernas förutsättningar och behov. Detta gör vi genom att samarbeta med relevanta aktörer, effektivisera processer och stärka vårt inflytande i beslutsprocesser. Det kan till exempel gälla intresseavvägningar i samband med att riksintressen, strandskydd och artskydd påverkar kommunala utvecklingsmöjligheter.

Digitalisering

För att klara framtidens välfärd är det nödvändigt att maximera utväxlingen av digitaliseringens möjligheter. Regional samverkan är avgörande för att samla kommunsvärga på nationell nivå och bidra till delning av erfarenheter och lösningar.

STÄRKA KOMMUNERNAS FÖRMÅGA TILL VERKSAMHETSUTVECKLING

Samverkansarbetet har sin utgångspunkt i nödvändigheten att nyttja digitaliseringens potential för att klara framtidens välfärd. När färre ska försörja fler behövs effektiviseringar och utvecklade arbetssätt. Vi har insikt om att detta behöver ske både i den egna organisationen och tillsammans, regionalt och nationellt.

Vi ska dela erfarenheter av digital transformation, innovation och verksamhetsutveckling för starkare måluppfyllelse, effektivare verksamheter och kvalitetsutveckling.

Vi ska, tillsammans med Region Stockholm, vidareutveckla sömlösa vårdprocesser för brukare och patienter med stöd av gemensamma digitala lösningar.

DRIVA PÅ FÖR EN NATIONELL ORDNING UTIFRÅN KOMMUNERNAS BEHOV

För att ta tillvara digitaliseringens möjligheter behövs en tydligare nationell ordning. Det gäller både för samnyttjande av digitala lösningar och för att få till fungerande informationsflöden över organisationsgränser.

Vår regionala samverkan är avgörande för att åstadkomma en skarp nationell ordning. Vi ska vara en röst som tydliggör kommunsektorns del i den nationella strukturen. Vårt aktiva ledarskap ska säkra att det som sker nationellt ligger i linje med kommunernas intressen.

Finansiering av verksamheten

Den viktigaste resursen är kommunernas direkta medverkan i förbundets arbete. Varje år deltar hundratals representanter för kommunerna i styrgrupper, nätverksgrupper och arbetsgrupper för att skapa samarbeten mellan kommuner och med externa aktörer. Det är förbundsmötet som sätter de ekonomiska ramarna för verksamheten. Den årliga utdebiteringen fastställs sedan av förbundsstyrelsen i samband med beslut om verksamhetsplan och budget. Under mandatperioden 2023–2026 är taket 0,45 promille av kommunernas samlade skatte- och statsbidragsintäkter.

STORSTHLM

KOMMUNER I SAMVERKAN